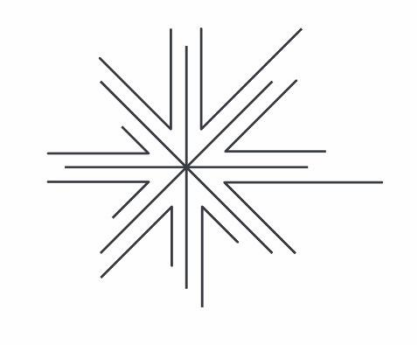

1 november 2026 (Allerheiligen)

Didier Croonenberghs o.p.

Jullie hebben ongetwijfeld het nieuws van deze week gevolgd, en het informaticalek dat tal van websites en computersystemen heeft getroffen. Het woord dat telkens terugkwam, was *kwetsbaarheid*. Een onaanvaardbare kwetsbaarheid, die ons verplicht maatregelen te nemen…
Maar als het over de mens gaat, probeert onze samenleving steeds meer de *kwetsbaarheid* en de zwakke plekken weg te werken… Niets nieuws onder de zon. Van alle tijden is de mens geneigd zich anders voor te doen dan hij is, en heeft hij moeite om zijn zwakheden te aanvaarden…

In de zaligsprekingen verkondigt Jezus zijn beloften aan ons. Maar die zijn bijzonder en hebben het over een paradoxaal geluk. Geen enkele politicus zou ze durven maken. "*Gelukkig zijn de armen*"; "*de vervolgden*"; "*zij die rouwen*". Voor alle duidelijkheid: het gaat hier niet over zelfverloochening of ontkenning, maar over beloften van leven! Eigenlijk zegt Jezus ons: kwetsbaarheid moeten we niet bestrijden, maar aanvaarden, verwelkomen. Want juist in onze zwakke plekken komt God ons bezoeken…

De zaligsprekingen zeggen niet: wees zwak. Ze zeggen ons: ontdek de kracht in je zwakheden. Het zijn geen oproepen om te falen in het leven, maar om te slagen. Het zijn oproepen tot een paradoxale heiligheid! In het dagelijkse taalgebruik wordt het woord heilige vaak gereserveerd voor helden, morele voorbeeldfiguren en mystici. Deze heiligen zijn zo buitengewoon dat ze bijna onnavolgbaar lijken. Maar met

Allerheiligen vieren we alle ‘gewone’ heiligen. Jij en ik. Met onze kwetsbaarheid.

De eerste christenen noemden zich ‘broeders’, maar ook ‘heiligen’, wat in hun taal 'apart' betekende. In zijn allereerste brief schreef Paulus: “Het is Gods wil dat jullie heilig leven” (1 Thess 4:3). En toch uitte hij harde opmerkingen aan het adres van zijn gemeenschappen. Niet alles was perfect en vaak ontbrak de liefde.

Er is iets paradoxaals aan heiligheid. Een heilige zijn is tegelijkertijd een geschenk van God én een taak! Christenen zijn heilig door het doopsel, maar worden het ook door hun manier van leven, hun beslissingen, hun trouw. Om heilig te zijn, moeten we leven... niet vermijden om te leven omdat we fouten zouden kunnen maken! Of omdat we zwak en kwetsbaar zijn. Want misschien begint echt leven juist daar waar we onze kwetsbaarheid durven aanvaarden. Laten we eerlijk zijn: wat is de belangrijkste vraag aan het einde van ons leven? Is dat niet: “*Heb ik echt geleefd?*” Dat is misschien wel het enige criterium waarop ons leven zal worden beoordeeld: “*Hebben we geleefd?*” Niet fysiek, biologisch, maar menselijk, ten diepste. Dit is een schijnbare paradox: zelfs als we ademen dankzij onze longen, zelfs als het bloed door onze aderen stroomt, is dat niet genoeg om levend te zijn. We kunnen levend dood zijn. We kunnen leven zonder echt te ‘bestaan’. Françoise Dolto noemt het met een mooi neologisme “dévivre”, wat je als ontleven zou kunnen vertalen. Ontleven betekent niet sterven, maar ophouden te leven tijdens het leven. Mensen kunnen ophouden met leven terwijl ze nog leven! Dan dreigen verdriet, leegte en het verlies van levenslust.

Op Allerheiligen biedt Jezus ons het handvest van het leven dat ten volle geleefd wordt: de zaligsprekingen. Hij toont ons acht wegen om zo'n heilig leven te leiden. Zoals je weet is 8 het getal van Pasen en van de vreugde. Het gaat er niet om katholieker dan de paus of religieuzer dan pater opa te zijn, maar om voluit in het leven te staan. Elk van de zaligsprekingen kan gehoord worden door elke mens, ongeacht zijn achtergrond of religie. Gandhi zei dat hij huilde toen hij de zaligsprekingen las, zo getroffen was hij door de schoonheid ervan.

Zalig zijn de armen: wat betekent dit anders dan dat we om te leven ruimte moeten maken, een leegte, zodat het leven zijn werk kan doen.

Want wie vol is, kan niets ontvangen. En wie zijn kwetsbaarheid aanvaardt, maakt ruimte voor de ander, en voor God.

Zalig zijn de zachtmoedigen: wat betekent dit anders dan dat de zachtmoedigen levendiger zijn dan de sterken? Is het niet zo dat de zachtmoedigen hun kracht beheersen? Paulus herinnert ons eraan dat hij juist sterk is als hij zwak is.

Zalig zijn de zuiveren van hart: een zuiver en verenigd hart is levendiger, want een verdeeld hart verspilt zijn kracht en zijn leven.

Zalig zijn zij die vervolgd worden: alleen degenen die niets doen zullen niet worden tegengesproken...

Heilig zijn is misschien niet meer dan dit: durven leven, durven liefhebben, en durven kwetsbaar zijn. Laten we niet meer de dood in het Leven brengen maar het Leven verwelkomen te midden van ons sterfelijk bestaan. Amen.